

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avd 5 Vattendomstolen

DOM
1983-12-06
Stockholm

DVA 71
VA 26/83
Aktbil 11.

s 1 (11)

DOMSTOLEN

vattenrättsdomaren Olof Nordström, fastighetsrådet David Östensson
samt nämndemännen Arne Le^e Mon i Stockholm och Nils Hoppe i Blidö

SÖKANDE

1. Staten genom länsstyrelsen i Stockholms län
2. Stockholms kommun

Ombud för båda: advokaten Sigvard Norman, Sveavägen 112,
113 50 STOCKHOLM

SAKEN

reglering och restaurering av Angarnssjöängen i Vallentuna
kommun

---

*Infäkt
i vattenrättsdomaren
Nordström*

Ombud

Postadress

Box 510

101 26 Stockholm

Gatuadress

Gästrikegatan 12

Telefon

08-22 20 60

DOMSLUT

Tillstånd

Vattendomstolen lämnar sökandena tillstånd

att vid Angarnssjöängens utlopp anlägga en fast spontdamm med stödfyllning,

att med dammen höja vattenståndet i sjön,

att utföra rensningar i Angarnssjöängens utlopp Hackstabäcken,

samt att utföra följande åtgärder för restaurering av Angarnssjöängen, nämligen rensning i huvudkanal, grävning av nya sidokanaler, uppläggning av överskottsmassor, iordningställande av transportväg på sjöängen, anordnande av en blankvattenyta om ca 3 ha i den centrala delen av sjön samt anläggande av vadarstränder vid sjöns utlopp och vid dess nordvästra strand.

Spontdammen skall ha en bredd av 10,0 m och ha krönhöjden på nivån +9,22 m samt vara försedd med en rörledning med en invändig diameter av 57 mm.

I övrigt skall företaget utföras i huvudsaklig överensstämmelse med ansökningsen och därvid fogade handlingar och ritningar.

Villkor

Som villkor för tillståndet gäller att sökandena i framtiden skall underhålla dels sjöns huvudavlopp på sträckan A-B-C-D på en till ansökningsen fogad profilritning (aktsid 55), dels Lingsbergs- och Olhamradikena i de delar som är belägna inom naturreservatsområdet såsom detta markerats på kartblad 1 i skadutredningen (aktsid 51).

Upplåtelse av rättighet

Med stöd av 2 kap 14 § vattenlagen upplåts rätt för sökandena att under byggnadstiden ta i anspråk dels med röd kantfärg på kartblad 1 i skadeutredningen (aktsid 51) markerat område på Örsta 8:1 och Örsta s:3 för massuppläggning, dels de på samma kartblad med a och b betecknade samfällda vägarna för Örsta 2:1 och 8:1 för transporter. Sökandena skall beträffande uppläggningsområdet efter det deponerade massor avvattnats påföra matjord samt städa och planera området samt beträffande vägarna under byggnadstiden svara för allt underhåll till följd av sökandenas begagnande och därefter iordningställa vägar och vägdiken i tjänligt skick.

Ersättningar

Vattendomstolen fastställer de mellan sökandena och ägarna av Alby 1:2 och Hacksta 1:1 träffade avtalen (domsbilagorna 2 och 3) såvitt gäller ersättning till följd av vattenföretaget.

Vattendomstolen fastställer ersättning till Örjan Öberg och Gunlög Öberg såsom ägare av Örsta 8:1 med sammanlagt trettioåttatusentrehundra (38 300) kr.

Samtliga ersättningar skall erläggas av sökandena solidariskt och utbetalas direkt till fastighetsägarna. I övrigt gäller beträffande betalning av ersättningarna reglerna i 9 kap 17 § vattenlagen. Vattendomstolen erinrar vidare om att tillstånd att ta annans egendom i anspråk eller att vidta åtgärd som medför skada för annan enligt 19 § 2 st nämnda kapitel får utnyttjas först när den ersättningskyldige betalat föreskriven ersättning.

Oförutsedda skador

Om till följd av de tillstånd som lämnats i denna dom vållas skada eller intrång som vattendomstolen inte förutsett, får den som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning genom anmälan till vattendomstolen inom tolv år efter utgången av den för byggnadens fullbordande i denna dom eller sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse får inom samma tid talan som sägs i 2 kap 24 § 2 st vattenlagen föras genom stämningssökan till vattendomstolen.

Byggnadstid

De arbeten som medgetts i denna dom skall, vid äventyr som anges i 2 kap 22 § 3 st vattenlagen, vara fullbordade inom tio år från dagen för domen.

Verkställighet

I denna dom meddelade tillstånd får tas i anspråk utan hinder av att domen ej vunnit laga kraft.

Rättegångskostnader

Sökandena skall solidariskt i ersättning för rättegångskostnader till Örjan Öberg och Gunlög Öberg betala fyratusen (4 000) kr jämte ränta på beloppet efter sex (6) procent från dagen för denna dom tills betalning sker.

ANSÖKAN

Se domsbilaga 1.

Vid huvudförhandling den 1 november 1983 har sökandena förklarat att de inte yrkar tillstånd att utföra eller nyttja vägar utan endast upplåtelse av rätt enligt 2 kap 14 § vattenlagen att nyttja de med a och b på kartblad 1 i skadutredningen (aktsid 51) betecknade vägarna.

I ansökningen åberopade avtal med sakägare, se domsbilagorna 2 och 3.

Enligt värderingslängden har ersättning till ägarna av Örsta 8:1 Örjan Öberg och Gunlög Öberg beräknats till 34 600 kr (avrundat belopp), varav 7 131 kr för markskada och byggnadsunderhåll och 2 063 kr i anpassningsersättning samt 8 500 kr för tillfälligt ianspråktagande av byggnadsområde, allt avseende fastighetens egen mark, samt 13 042 kr för markskada och byggnadsunderhåll och 3 823 kr i anpassningsersättning, avseende fastighetens andel i samfälligheten Örsta s:3.

HÖJDSYSTEM

I denna dom gjorda höjdangivelser hänför sig till rikets höjdsystem 1970 (RH 70). Läget av en fixpunkt med höjdläge +11,49 m framgår av kartblad 2 i skadutredningen (aktsid 52).

ERINRINGAR

Örjan Öberg och Gunlög Öberg har anfört: Ett genomförande av företaget skulle medföra en betydlig ökad vegetationstillväxt inom sjöängen och nödvändiggöra en ny dämning inom en snar framtid. Det meningsfulla i företaget måste därför ifrågasättas. Vad gäller skadevärderingen har i denna hänsyn ej tagits till att företaget medför sättning på åkermark runt sjön. I en tidigare utredning har sättningen uppskattats till ca 1 cm per år. Örjan Öberg och Gunlög Öberg anser att denna fråga bör utredas ytterligare liksom frågan om sjöängens vattennivå under betessäsongen den 15 juni - 15 september. De hemställer att målets avgörande uppskjuts i avbidan härpå. För den händelse så ej sker yrkar de ersättning för förlorad betesmark inom sjöängen med 151 200 kr (27 ha à 5 600 kr). De har stort behov av bete för hästar och skulle ha kunnat utnyttja sjöängen för detta ändamål om rensning skett för återställande av avloppsdjupen enligt 1891-92 års sjösänkingsföretag. I den av sökandena åberopade skadeutredningen har man emellertid utgått från nuvarande vattenståndsförhållanden vilket medfört att endast en mindre del av sjöängen klassats som betesmark. I övrigt godtas sökandenas ersättningserbudanden under förutsättning att yrkande om ersättning för åkermark som kan förloras till följd av sättning får framställas i den ordning som gäller för oförutsedd skada. Med hänsyn till att det kan ta ganska lång tid innan marken satt sig hemställer Örjan Öberg och Gunlög Öberg att tiden för framställande av anspråk med anledning av oförutsedd skada bestäms till tolv år.

PÅMINNELSER

Sökandena har genmält: Ansökningen grundar sig på ingående överväganden rörande dammen vid Angarnssjöängens utlopp och dess inverkan på motstående intressen. Vad Örjan Öberg och Gunlög Öberg

anfört ger ej sökandena anledning att ändra ansökningsen. Det föreligger heller inga skäl att göra ytterligare utredningar eller att uppskjuta målets avgörande. Någon anledning anta att företaget kommer att medföra sättningar av beydelse finns inte eftersom ifrågavarande marker består av fastmarksjordar. Om sättningar likväl skulle uppstå får frågan om ersättning härför behandlas i den ordning som gäller för oförutsedd skada. Den av sökandena föreslagna tiden för väckande av anspråk med anledning av oförutsedd skada - fem år efter utgången av en tioårig byggnadstid - får anses fullt tillräcklig. Sökandena vidhåller sitt ersättningserbjudande till Örjan Öberg och Gunlög Öberg och bestrider dessas yrkande om ytterligare ersättning. Enligt sökandenas uppfattning är de delar av sjöängen som ingår i samfälligheten Örsta s:3 och som sökandena ej erbjudit någon ersättning för att anse som impediment. En rensning för återställande av avloppsdjupen enligt 1891-92 års sjösänkingsföretag skulle inte ändra detta förhållande.

DOMSKÄL

Vattendomstolen finner att ytterligare utredning i målet inte är erforderlig och att hinder mot slutlig prövning av däri uppkomna frågor inte möter.

Angarnssjöängen anses ha stor betydelse som fågellokal och för det rörliga friluftslivet. Området kring sjöängen har avsatts som naturreservat. Syftet med reservatsbildningen har angetts i första hand vara att bevara, vårda och förbättra sjöängens värde som fågellokal. Det med förevarande ansökan avsedda vattenföretaget synes vara en nödvändig förutsättning för att syftet

med reservatsbildningen skall nås. På grund härav och då de skador och olägenheter som är förenade med företaget synes vara av begränsad omfattning finner vattendomstolen hinder mot företaget inte möta enligt 2 kap 9 § tredje stycket vattenlagen.

Hinder synes inte heller möta mot bifall till yrkandet om upplåtelse enligt 2 kap 14 § vattenlagen av rätt för sökandena att på annan fastighet nyttja väg och upplägga överskottsmassor.

För tillståndet och rättighetsupplåtelseerna bör föreskrivas villkor i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökandena föreslagit.

Tiden för arbetenas fullbordande bör som sökandena föreslagit bestämmas till tio år.

Skäl synes föreligga för meddelande av verkställighetsförordnande enligt 11 kap 67 § 1 st vattenlagen.

Vad gäller ersättningsfrågorna finner vattendomstolen till en början hinder inte möta mot fastställelse av de mellan sökandena samt ägarna av Alby 1:2 och Hacksta 1:1 träffade avtalen.

Beträffande ersättningen till Örjan Öberg och Gunlög Öberg som ägare av Örsta 8:1 råder tvist om skadan på de ägofigurer som ingår i samfälligheten Örsta s:3 och som i värderingslängden betecknats som "bete", "bete, sjöland", och "imp, sjöland". Örjan Öberg och Gunlög Öberg har yrkat ersättning för all betesmark inom samfälligheten efter 5 600 kronor/ha under påstående att marken skulle ha haft nämnda värde om underhållsrensningar utförts i huvudkanalen och Hackstabäcken till bottennivåer enligt 1891-92 års syneförrättning angående Angarnssjöns sänkingsföretag.

Den som "bete" betecknade marken (ägofigurerna 3, 4, 9 och 13 på kartblad 2 i skadeutredningen, aktsid 52, samt ägofigurerna 8, 13a och 13b på kartblad 3, aktsid 53) avser mark ovanför blivande medelvattenstånd och har av sökandena åsatts ett värde om 7 000 kr/ha i fullt torrlagt skick. Ändringen i torrlägningsgrad på grund av det sökta företaget har beräknats i förhållande till de vattenstånd som skulle ha varit rådande om avloppen varit rensade. Markens värdeminskning har sålunda beräknats uppgå till 2 100 - 4 200 kr/ha. Den mark som åsatts beteckningen "bete, sjöland" (ägofigurerna 2, 5, 8, 10, 12, 14 på kartblad 2, aktsid 52, samt ägofigurerna 9a, 9b, 12a och 12b på kartblad 3, aktsid 53) har av sökandena ansetts som totalskadad och värderats efter 1 000 kr/ha. För mark som betecknats "imp, sjöland" (ägofigurerna 1, 6, 7, 11, 15, 10, 11a och 11b) har sökandena inte beräknat någon ersättning.

Vattendomstolen finner ej anledning till erinran mot de av sökandena beräknade värdeminskningarna på betesmark ovanför blivande medelvattenstånd.

Vad gäller ägofigurerna med beteckningen "bete, sjöland" är höjdläget på större delen av dessa sådant att torrlägningsgraden även i förhållande till de vattenstånd som uppkommer efter rensning blir mycket låg. Den genomsnittliga värdeminskningen på denna mark kan därför inte skattas högre än sökandena gjort eller 1 000 kr/ha.

Beträffande ägofigurerna med beteckningen "imp sjöland" är det ostridigt i målet att de med nuvarande vattenstånd är utan värde som betesmark. Av tillgängliga nivåuppgifter framgår vidare att större delen av marken är så lågt belägen att den även efter

rensning av avloppen skulle vara värdelös som betesmark. Endast smärre ytor skulle under gynnsamma förhållanden (bl a låga sommarvattenstånd) kunna utnyttjas för ändamålet. Med hänsyn härtill samt till att rensningarna skulle medföra vissa kostnader och att ökningen i betesproduktionen skulle uppnås först efter ett antal år uppskattar vattendomstolen värdeminskningen på nu aktuell mark till 150 kr/ha.

Med dessa utgångspunkter blir den totala värdeminskningen för samfälligheten Örsta s:3 20 623 kr, varav 14 771 kr belöper på Örsta 8:1. Detta motsvarar en intrångsersättning, inklusive ökat byggnadsunderhåll och anpassningsersättning, för den till Örsta 8:1 hänförliga andelen i samfälligheten av 20 600 kr (avrundat belopp).

Enighet råder om att frågan om ersättning för skada som kan uppkomma genom marksättning skall behandlas i den ordning som gäller för oförutsedd skada men meningarna delar sig i fråga om tiden för anmälan av sådan skada. Vattendomstolen finner med hänsyn till att det kan förflyta lång tid innan verkningarna av marksättning kan överblickas att tiden bör, på sätt Örjan Öberg och Gunlög Öberg yrkat, bestämmas till tolv år efter byggnadstidens utgång.

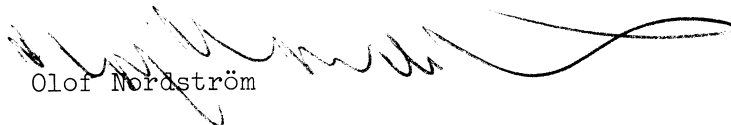
Örjan Öberg och Gunlög Öberg har fordrat ersättning för rättegångskostnader med 6 400 kr avseende arbete 40 timmar à 160 kr. Sökandena har medgett ersättning för 25 timmars arbete med 4 000 kr. Vattendomstolen finner Örjan Öberg och Gunlög Öberg skäligen gottgjorda med medgivet belopp.

FULLFÖLJD SHÄNVISNING, se domsbilaga 4

Vadeanmälan senast 1983-12-20

Vadeinlaga senast 1984-01-03

På domstolens vägnar:

Olof Nordström

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
 VATTENDOMSTOLEN
 1983-05-27
 VA 26/83
 Bilaga 2

TILL
 STOCKHOLMS TINGSRÄTT
 VATTENDOMSTOLEN

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
 Avd. 6
 1983-06-10

Sökande:

1. Staten genom länsstyrelsen i Stockholms län
2. Stockholms kommun

Ombud:

Advokat Sigvard Norman,
 Sveavägen 112, 113 50 Stockholm
 tel 08/32 36 33;
 behörighetshandlingar bifogas

Ansökan avser:

Reglering och restaurering av
 Angarnssjöängen

Sökandena anhåller härmed om tillstånd enligt 2 kap. 9 § 2 st. vattenlagen att på sätt här nedan närmare anges reglera och restaurera Angarnssjöängen för naturvårdsändamål.

ORIENTERING

Angarnssjöängen som är belägen i Vallentuna kommun har en yta av ca 1,3 km². Sjön är orienterad i sydväst-nordostlig riktning med tre huvudtillflöden Lingsbergdiket, Olhamradiket och Lundbydiket, vilka är belägna i den sydvästra delen av sjön. Tillrinningsområdet är ca 41 km². Sjön avvattnas i nordost av Hackstabäcken till Husaån.

För bakgrund och motiv till ansökta åtgärder redogöres närmare i bifogade restaureringsplan (Bil. A). Härav framgår sammanfattningsvis följande.

Angarnssjöängen är i första hand känd som länets främsta fågel-sjö. Sin största betydelse för fågellivet har området i egen-skap av rastlokal för änder, vadare och rovfågel, men även dess värde som häckningslokal är stort. Sjön äger flera av grund-förutsättningarna för goda livsbetingelser för främst andfågel och vadare.

Sjöns naturliga eutrofa karaktär har accentuerats ytterligare framför allt genom omfattande sjösänkningar. Efter en kraftig sänkning av tröskeln omkring 1870 urtappades sjön helt i slutet av 1800-talet genom att en kanal med förbindelse med utloppet schaktades upp mitt i sjön. Under första hälften av 1900-talet blev den gamla sjöbotten åter alltmera vattensjuk genom att kanalen ~~slammade~~ ^{slammade} igen. I mitten av 1950-talet utfördes en omfattande underhållsrensning. Sedan dess har en successiv igenslamning ägt rum och kanalen har delvis växt igen med högre vattenstånd som följd.

Dessa fluktuationer i vattenstånden torde på ett helt avgörande sätt ha förorsakat sjöns kraftiga igenväxning och snabba åldrande under det senaste seklet. Ur ornitologisk synpunkt är det belagt att förhållandena avsevärt försämrades i samband med den senaste avtappningen. Därefter har en successiv förbättring av fåglarnas livsmiljö skett i och med stigande vattenstånd. Under somrarna är dock vattenståndet ofta lågt och antalet

fria vattenytter utomordentligt begränsat, vilket innebär försämrade förutsättningar för fågellivet under denna årstid.

Sjön är idag inne i ett mycket sent utvecklingsstadium. För att uppställda mål skall kunna uppnås krävs aktiva miljövårdande insatser som "föryngrar" ekosystemet och återskapar något av den forna sjökaraktären. De limnologiska grundförutsättningarna för ett fungerande sjöecosystem måste återskapas.

För sjörestaureringen erfordras i första hand en höjning av Angarnssjöängens låga vattenstånd. I bifogade tekniska beskrivning (Bil. B) redovisas förslag till reglering av Angarnssjöängen.

ANGARNSSJÖÄNGENS SÄNKNINGSFÖRETAG

Nuvarande vattenstånd i Angarnssjöängen har erhållits genom utförandet av Angarnssjöängens sänkingsföretag år 1891-92. En närmare redogörelse för sänkingsföretaget lämnas i bil. B.

ALLMÄNNA PLANERINGSSYNPUNKTER

I den fysiska riksplaneringen har Angarnområdet inklusive Angarnssjöängen angivits som ett riksintresse för naturvården och det rörliga friluftslivet. Området har därför avsatts som naturreservat. Större delen av den mark som ingår i reservatet tillhör Stockholms kommun.

HÖJDSYSTEM, FIXAR OCH HYDROLOGISKA FÖRHÅLLANDEN

Redovisade nivåer är i huvudsak angivna i Rikets allmänna höjdsystem (RH 1970).

Huvudfix och hydrologiska uppgifter redovisas i bil. B.

RESTAURERINGSÅTGÄRDER

Regleringsförslag

För regleringen erfordras en dammbyggnad vid sjöns utlopp. Den består av en fast spontdamm med stödfyllning och krönhöjden på nivån +9,22 m. För att säkerställa en minimivattenföring nedströms dammen förses den med en rörledning. Dammen har utformats så att behovet av skötsel blir det minsta möjliga.

För att öka sjöns vattengenomströmning utföres rensningar i sjöns utlopp Hackstabäcken.

Förslaget är närmare beskrivet i bil. B.

Medelvattenståndet (vattenståndet vid medelvattenföring), som nu är +8,90 m, beräknas efter regleringen bli +9,30 m vid dammen. Medelvattenståndet skulle ha varit ca +8,60 m enligt förrättningshandlingarna för torrläggning av Angarnssjöängen.

Vattenståndsförändringarna i övrigt framgår av bil. B och därtill hörande bil. 5.

Vattenföringarna från sjön blir praktiskt taget oförändrade. Endast den lägsta lågvattenföringen ökar något.

Övriga restaureringsåtgärder

En redogörelse för övriga restaureringsåtgärder i Angarnssjöängen lämnas i bil. A.

Åtgärderna består av rensning i huvudkanal och grävning av nya sidokanaler, uppläggning av massor, utförande av transport-

vägar och uppgrävning av en blankvattenyta om ca 3 ha i den centrala delen av sjön. Vidare utföres schaktningsarbeten längs vissa strandavsnitt för att tillskapa långgrunda vadarstränder.

Åtgärderna är närmare beskrivna i bil. A.

MOTSTÅENDE INTRESSEN OCH SKADEREGLERING

Markskador

I bifogade utredning (Bil. 2 till bil. B) behandlas skador på mark inom fastigheter, som icke ägs av Stockholms kommun.

Den påverkade markarealen utgöres av sammanlagt ca 6,4 ha åker och ca 16 ha betesmark och sjöland som tidvis betas.

Skadorna på åker och bete inklusive intrångsersättningar till brukare beräknas uppgå till sammanlagt ca 60.000 kronor.

Avtal har träffats med vissa sakägare ang. skaderegleringen m m. Avtalen är redovisade i bil. B.

I övrigt erbjudes ersättningar som framgår av värderingslängden i bil. B.

Stockholms kommuns fastigheter är utarrenderade i befintligt skick. Vattenståndshöjningen av regleringen blir obetydlig i jämförelse med nuvarande vattenstånd varför olägenheter ej förutses.

Tekniska föremål

Någon menlig inverkan på tekniska föremål förutses inte.

Sänkningsföretaget m m

Som skadeförebyggande åtgärder åtar sig sökandena allt framtida underhåll beträffande dels huvudavloppet på i bil. B angiven sträcka, dels Lingsbergs- och Olhamradikena till de delar dessa diken är belägna inom naturreservatsområdet.

Någon menlig inverkan med avseende på Lundbydiket bedöms inte uppstå. Ej heller kan någon skada förutses nedströms dammen.

AVVERKNING OCH RÖJNING

Någon avverkning och röjning föreslås ej i målet. Avverkning av vissa sälgbestånd förutsättes ske inom ramen för naturreservatets skötselplan.

MARK FÖR ANLÄGGNINGAR OCH ARBETEN

Dammen utföres på områden av Hacksta 1:1 och Skesta 1:3. Områden som erfordras för dammen jämte arbets- och upplagsområden under byggnadstiden samt för tillfart till dessa områden disponeras av sökandena.

Örsta 8:1 och Örsta samfällighet S:3, vari nämnda fastighet äger andel, tas i anspråk för massuppläggning. Erbjuden ersätt-

ning för skada och intrång redovisas i värderingslängden i bil. B.

Under byggnadstiden behöver samfällid väg för Örsta tas i anspråk i den omfattning som framgår av bil. B. Sökandena åtar sig skyldighet att under byggnadstiden svara för allt underhåll till följd av sökandenas begagnande och att efter arbetenas avslutande iordningställa såväl väg som vägdike i tjänligt skick.

Övriga fastigheter som tas i anspråk för ansökta åtgärder ägs av Stockholms kommun. Sökandena avser att träffa överenskommelse med fastigheternas arrendatorer beträffande disposition av erforderliga områden.

TILLÄTLIGHET

Genom de ovan beskrivna åtgärderna förlängs Angarnssjöängens livslängd som våtmark och områdets värde som fågellokal ökar.

Den föreslagna regleringens inverkan blir av begränsad omfattning ifråga om markskador m m.

Genom den verkställda utredningen torde sålunda ha klarlagts att det ansökta företaget ej medför skada eller olägenhet, som står i missförhållande till nyttan. Företaget torde därför vara tillåtligt enligt bestämmelserna i 2:9 3 st. VL. Då ej heller övriga bestämmelser i 2 kap VL torde utgöra hinder mot företaget bör det tillåtas komma till utförande.

BYGGNADSTID

Byggnadstiden föreslås till tio år från verkställbart tillstånd.

SAKÄGARE

Såsom sakägare anges i sakägareförteckning i bil. B upptagna fastighetsägare m fl.

YRKANDEN

Sökandena anhåller om tillstånd

att utföra och bibehålla dammbyggnad vid Angarnssjöängens utlopp

att utföra övriga restaureringsåtgärder i Angarnssjöängen

att utföra eller nyttja erforderliga vägar

att upplägga överskottsmassor

att enligt 2:14 VL för nämnda åtgärders utförande och framtida underhåll ta erforderliga mark- och vattenområden i anspråk och

att medelst dammen vid Angarnssjöängens utlopp dämna sjön;

allt i huvudsaklig överensstämmelse med den redovisning som lämnats i denna ansökan.

Sökandena anhåller därjämte om fastställelse av träffade avtal och om en byggnadstid av tio år samt att blivande tillstånd måtte få verkställas utan hinder av att det icke vunnit laga kraft.

Sökandena anhåller vidare att vattendomstolen, om målet ej kan avgöras i ett sammanhang, ville genom deldom avgöra frågan om

företagets tillåtlighet och tillstånd till erforderliga arbeten.

Med hänsyn till föreliggande tidplan anhålles att vattendoms-
stolen så snart kan ske ville upptaga förevarande ansökan till
behandling och avgörande.

AKTFÖRVARARE M M

Såsom aktförvarare föreslås arrendator K G Öhlin, Angarn,
186 00 Vallentuna.

Lämplig sammanträdeslokal finns i Angarns församlingshem,
Angarn.

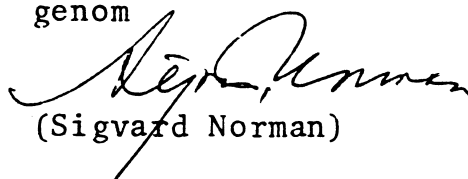
För kungörelse lämpliga tidningar är Norrtelje Tidning och
Dagens Nyheter.

Stockholm 1983-05-11

LÄNSSTYRELSEN I STOCKHOLMS LÄN

STOCKHOLMS KOMMUN

genom

(Sigvard Norman)

Mellan Staten genom länsstyrelsen i Stockholms län och nedannämnda sakägare har med anledning av länsstyrelsens och Stockholms kommuns ansökan till Stockholms tingsrätt, vattendomstolen, om tillstånd till restaurering och reglering av Angarnssjöängen träffats följande avtal.

1. I ersättning för skada och olägenhet, som enligt verkställd skadeutredning i nedannämnda hänseende uppkommer för sakägaren till följd av det ansökta företaget, erlägger länsstyrelsen följande belopp:

för skada på inägojord inkl intrång	9 900:-
övrigt intrång	3 500:-
Summa	13 400:-

Ersättningarna utbetalas i den ordning vattendomstolen föreskriver och skall indexregleras med ledning av konsumentprisindex vid avtalets ingående och senast kända indextal när utbetalning sker.

2. Detta avtal reglerar inte övrig skada som fastighetsägaren kan åsamkas p g a bildandet av Angarnssjöängens naturreservat. Inte heller regleras eventuell skada utanför det tilltänkta reservatsområdet.

3. Vattendomstolen förutsätts fastställa en tid av 5 år efter byggnadstidens (=10 år) utgång, inom vilken eventuell oförutsedda skador skall kunna regleras.

4. Avtalet förutsätter för sin giltighet att tillstånd till företaget lämnas i ansökt omfattning.

5. Sakägaren motsäger sig icke bifall till länsstyrelsens och kommunens ansökan eller yrkar andra villkor för bifall än i detta avtal sägs.

6. Detta avtal må ingivas till vattendomstolen för fastställelse.

Av detta avtal har två exemplar upprättats och växlats.

Danderyd

Stockholm den 30 april 1982

FASTIGHETSBOLAGET OSSEBYHEM KB

För länsstyrelsen

Lars Ove Håkansson Arne Schlyter

Ägare till fastigheten
Alby 1:2

Tord Céwe
naturvårdsdirektör

AVTAL

02-04-06

Mellan Staten genom länsstyrelsen i Stockholms län och nedannämnda sakägare har med anledning av länsstyrelsens och Stockholms kommuns ansökan till Stockholms tingsrätt, vattendomstolen, om tillstånd till restaurering och reglering av Angarnsjöängen träffats följande avtal.

1. Såsom ägare till nedan angivna fastighet medgiver sakägaren sökandena rätt

- att på fastigheten anlägga och för all framtid bibehålla en regleringsdamm samt därmed sammanhängande åtgärder enligt ansökan till vattendomstolen
- att för anläggningarna undanröja och borttaga alla föremål som är till hinder för utförandet eller till men för anläggningarnas säkerhet
- och att äga obehindrat tillträde till fastigheten för anläggningarnas utförande, tillsyn, underhåll och reparation för vilket ändamål sökandena äger begagna befintliga vägar.

De områden av fastigheten som tas i anspråk för ovan angivna ändamål under byggnadstiden och för framtiden redovisas med sina huvudsakliga gränser på bifogade karta (Bil).

Sakägaren medger att arbetena på anläggningarna må påbörjas när sökandena finner lämpligt.

Efter det att arbetena avslutats åligger det sökandena att i görligaste mån återställa den under byggnadstiden ianspråktagna marken i tjänligt skick.

För själva upplåtelsen och bestående skada och intrång genom anläggningarnas utförande och bibehållande erhåller sakägaren ersättning i ett för allt med 1 600 kronor, som utbetalas i den ordning vattendomstolen föreskriver. Ersättningen skall indexregleras med ledning av konsumentprisindex vid markens ianspråktagande och senast kända indextal när utbetalning sker.

För den tillfälliga skada, som uppkommer vid anläggningarnas utförande och vid tillsyn, underhåll och reparation, skall överenskommelse om ersättning träffas för varje särskilt fall. Skada och intrång skall värderas och regleras snarast möjligt efter arbetenas utförande.

2. I ersättning för övrig skada och olägenhet, som enligt verkställd skadestånd i nedannämnda hänseenden uppkommer för sakägaren till följd av det ansökta företaget, erlägger länsstyrelsen följande belopp:

för skada på inägojord inkl intrång	7 200:-
Övrigt intrång	2 600:-
	<u>S:a 9 800:-</u>

Ersättningarna utbetalas i den ordning vattendomstolen föreskriver och skall indexregleras med ledning av konsumentprisindex vid avtalets ingående och senast kända indextal när utbetalning sker.

3. Vattendomstolen förutsätts fastställa en tid av 5 år efter byggnadstiden (= 10 år) utgång, inom vilken eventuella oförutsedda skador regleras.

4. Avtalet förutsätter för sin giltighet att tillstånd till företaget lämnas i ansökt omfattning.

5. Sakägaren motsätter sig icke bifall till länsstyrelsens och kommunens ansökan eller yrkar andra villkor för bifall än i detta avtal sägs.

6. Detta avtal må ingivas till vattendomstolen för fastställelse.

7. Detta avtal reglerar inte övrig skada som fastighetsägaren kan åsamkas p g a bildandet av Angarnssjöängens naturreservat.

Av detta avtal har två exemplar upprättats och växlats.

Stockholm den

För Hacksta 1:1

Margit Helbro

Margit Helbro

Christer Helbro

Christer Helbro

För länsstyrelsen

Tord Céwe

Tord Céwe
naturvårdsdirektör

Stefan Helbro

Stefan Helbro

Ann-Sofie Almfjorden

Ann Sofie Almfjorden

Peter Helbro

Peter Helbro

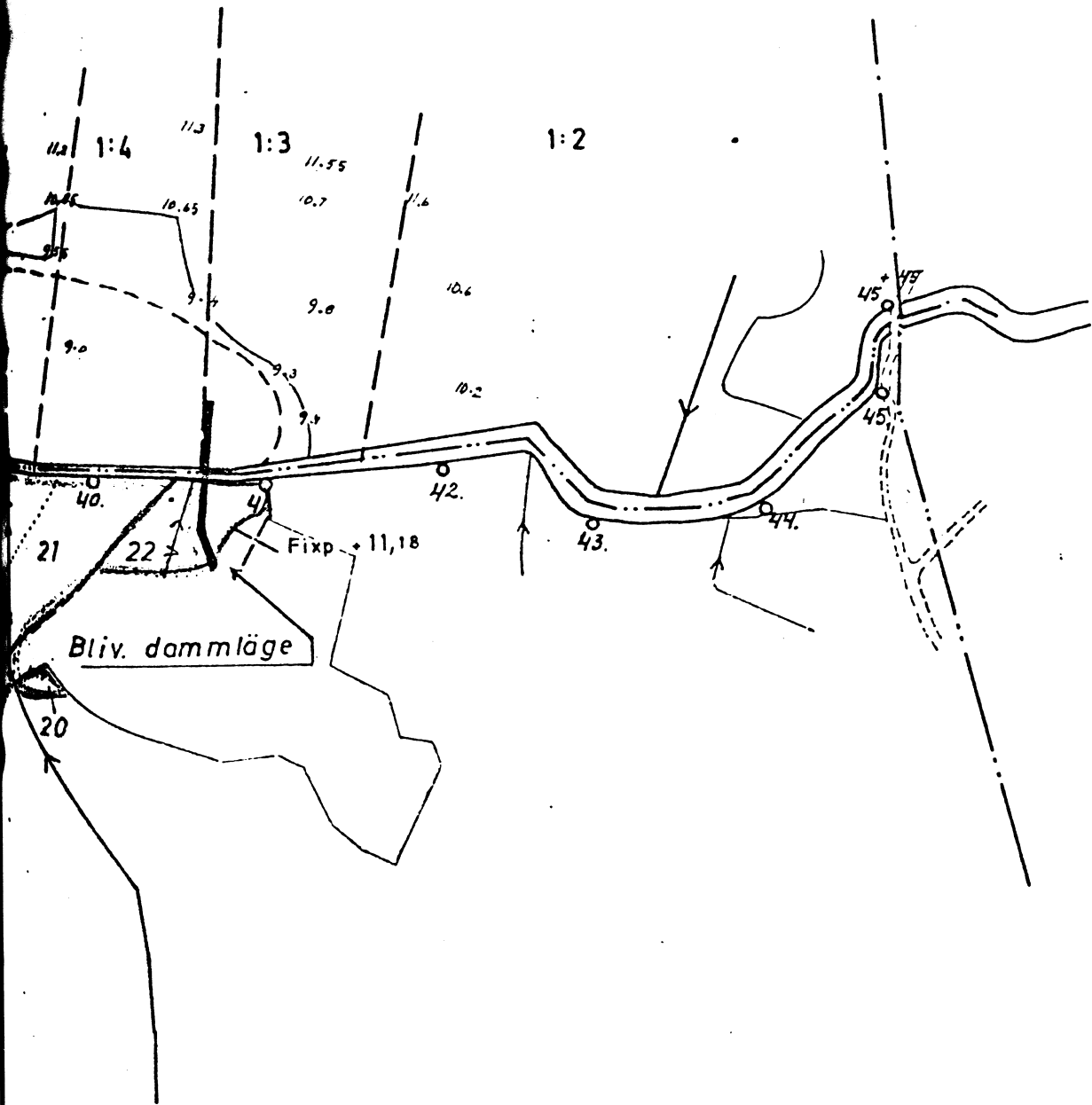
Som arrendator (nyttjanderättshavare) av ovannämnda fastighet godkänner jag i vad min rätt angår till alla delar förestående avtal, varav jag har tagit ett exemplar.

Stockholm den

Arvid Holmberg

ANGARNSJÖÄNGEN

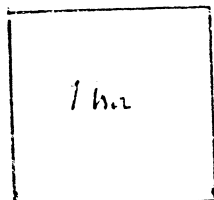
SKESTA

Kompl. 1979-08-20

A.A 10.1.1974

Nr 60-1-2 a

SKALA 1 4000